

RAADSPROGRAMMA 2022 - 2026

Aalten4GlobalGoals

Samen op weg naar
EEN DUURZAME WERELD

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	2
1. Inleiding	3
Totstandkoming raadsprogramma.....	3
2. De rol van de gemeenteraad	4
3. Samenwerking met het college (bestuursstijl)	5
Rol van het college van B&W bij de uitvoering	5
4. Ondertekening raadsprogramma 2022 - 2026.....	7
5. Aalten en de Global Goals	9
6. Thema 1: Leefomgeving en Wonen	10
7. Thema 2: Duurzaamheid en Klimaat	12
8. Thema 3: Sociaal Domein	14
9. Thema 4: Ondernemen en Economie	16
10. Thema 5: Ontspanning en Vrije tijd	18
11. Thema 6: Burgerparticipatie, Bestuur en Veiligheid.....	20
12. Voorbehouden	22
Bijlage: Programma van Eisen Uitvoering Raadsprogramma	25

1. Inleiding

Voor u ligt het raadsprogramma 2022- 2026 van de gemeenteraad van Aalten.

Op 5 maart 2022 zijn de fracties geconsulteerd om te bepalen of, net zoals in de raadsperiode 2018- 2022, weer een raadsprogramma zou worden opgesteld. Door alle fracties is daarop positief gereageerd, waarbij door de meeste fracties ook gewezen werd op de positieve effecten die het opstellen van het raadsprogramma heeft gehad op de onderlinge verhoudingen binnen de Aaltense politiek. Ook is de wens uitgesproken te blijven investeren in open en constructieve onderlinge verhoudingen. Door alle fracties is daarop positief gereageerd en op 5 april 2022 heeft de Raad besloten tot het opstellen van een raadsprogramma op hoofdlijnen voor de periode 2022- 2026.

Totstandkoming raadsprogramma

Dit raadsprogramma is tot stand gekomen via een aantal sessies met vertegenwoordigers van alle fracties. De griffie heeft een belangrijke rol gespeeld bij de inhoudelijke voorbereiding en uitwerking van de thema's zoals die in het raadsprogramma zijn opgenomen. De keuzes zijn gemaakt door de fracties.

Omdat er gekozen is voor een raadsprogramma op hoofdlijnen, moesten de fracties zich vooral richten op een aantal belangrijke thema's zoals die in de gemeente Aalten aan de orde zijn. Daarbij moest geformuleerd worden waarom het gekozen thema zo

belangrijk is, maar moest ook geformuleerd worden wat men vooral wil bereiken in de gemeente Aalten. In het raadsprogramma zijn de ambities van hetgeen men wil bereiken vastgelegd en voorzien van een toelichting. Nu zijn ze nog abstract, maar door de uitvoering van de opdrachten door het college wordt dat concreter gemaakt.

In de zomer van 2021 heeft de gemeente Aalten zich aangemeld als Global Goal Gemeente. In hoofdstuk 5 'Aalten en de Global Goals' wordt een en ander toegelicht. En bij elk thema zijn de iconen van de Global Goals die betrekking hebben op dat thema, terug te vinden.

2. De rol van de gemeenteraad

Wij staan als raad, als volksvertegenwoordigers, in verbinding met de samenleving. Dat doet de raad door klantgericht en betrouwbaar te zijn, ons lerend vermogen aan te spreken en continu te verbeteren en te vernieuwen.

In de afgelopen raadsperiode heeft de werkgroep 'Burgerparticipatie en Raadscommunicatie' een overdrachtsdocument opgesteld, dat een aantal aanbevelingen bevat waarmee de raad in de komende raadsperiode nog aan de slag moet. Er zal wederom een werkgroep op dit onderwerp worden ingesteld, omdat er nog aanbevelingen moeten worden uitgewerkt. Aanbevelingen die het functioneren van de raad nog verder kunnen verbeteren, moeten niet stil komen te liggen.

De raad gebruikt verschillende vormen om in dialoog te zijn met inwoners, ondernemers, (maatschappelijke) organisaties en

verenigingen. Dit ligt in het verlengde van hetgeen de werkgroep heeft geadviseerd rond het thema 'De raad zoekt inwoners op'. Een instrument dat hierbij behulpzaam kan zijn, is een zogenaamde startnotitie. Onder verschillende thema's in dit raadsprogramma wordt zo'n startnotitie genoemd. Naar buiten treden kan onder andere door op locatie te vergaderen, maar ook door zelf een dialoog te organiseren over een vraagstuk. Het doel van zo'n dialoog kan divers zijn: van informatie ophalen tot controleren of datgene dat de raad beoogt, ook daadwerkelijk tot stand komt.

De werkgroep 'Werkwijze voor de nieuwe gemeenteraad' en de werkgroep 'Kwaliteit' hebben in december 2021 aanbevelingen gedaan die betrekking hebben op het intern functioneren van de raad. Een aantal van deze aanbevelingen verdient nog aandacht en uitwerking in deze raadsperiode.

3. Samenwerking met het college (bestuursstijl)

In de samenwerking tussen raad en college stellen we als raad de kaders en binnen die kaders geven we ruimte om te experimenteren en te innoveren. We zijn duidelijk over de samenwerking tussen raad en college, waarin experimenteerruimte is.

Als het proces helder op orde is, dan laten we in vertrouwen los. Doordat het college binnen de kaders blijft en de raad tijdig informeert op inhoud, proces en draagvlak, sturen we bij als dat nodig is.

Raad en college gaan bij complexe en politiekgevoelige vraagstukken met elkaar in gesprek om aandacht te geven aan de verschillende rollen en achteraf om met elkaar te leren van de ervaringen. Dat vraagt een wederzijdse inspanning. De griffier organiseert daarvoor een halfjaarlijks informeel overleg tussen het presidium en de wethouders om op inhoud en proces nog (nader) vast te stellen vraagstukken en de aanpak daarvan met elkaar af te stemmen. Als het vertrouwen (onverhoopt) onder druk staat, wordt dit afstemmingsoverleg eerder bijeengeroepen.

Rol van het college van B&W bij de uitvoering

Wij geven het college, in overeenstemming met het raadsbesluit van 5 april 2022, de opdracht om het raadsprogramma binnen vier maanden na aantreden uit te werken in een uitvoeringsprogramma dat geldt voor de raadsperiode 2022- 2026.

Het college geeft aan op welke wijze, door wie en wanneer de opdrachten uit dit raadsprogramma kunnen worden uitgevoerd. Over dat uitvoeringsprogramma wordt jaarlijks via een voortgangsrapportage verantwoording afgelegd en wordt de stand van zaken ten aanzien van de opdrachten weergegeven. Deze jaarlijkse voortgangsrapportage zal in de raad worden besproken.

Belangrijk uitgangspunt voor de raad is, dat een gezond financieel bestuur het uitgangspunt moet zijn voor de uitvoering van het raadsprogramma. Het college werkt de opdrachten uit, zodat de raad

het resultaat van deze uitwerking ook financieel kan beoordelen. De uiteindelijke keuzes moeten hun weerslag krijgen in de reguliere Planning- en Control cyclus. Mogelijk betekent het dat uitgaven voor het bestaande beleid teruggebracht moeten worden om het nieuwe beleid te kunnen financieren. Op dit moment is nog onduidelijk wat werkelijk de financiële ruimte is voor nieuw beleid. Dat komt door de aangekondigde plannen van het Kabinet en de onzekerheid rondom voornamelijk de herijking van het Gemeentefonds en de jeugdmiddelen.

Voor de inhoud van een uitvoeringsprogramma is een programma van eisen (zie bijlage) opgesteld. Daarnaast wil de raad dat het college jaarlijks verantwoording aflegt over de uitvoering van het raadsprogramma via een korte- en bondige voortgangsrapportage.

4. Ondertekening raadsprogramma 2022 - 2026

Met de aanbidding van dit raadsprogramma 2022- 2026 wordt invulling gegeven aan de opdracht die vastgelegd is in een raadsbesluit van 5 april 2022. Daarbij is uitgegaan van het opstellen van een zo breed mogelijk gedragen raadsprogramma. Het raadsprogramma dat nu voorligt beantwoordt aan de verwachtingen van de fracties in de gemeenteraad van Aalten en zij kunnen zich (behoudens enkele voorbehouden) vinden in de inhoud.

Voor akkoord:

Fractie CDA

R.J.M. Smit

Fractie BBB-HMV

H.J. Meerdink

Fractie GB

A. Walter

Fractie VVD

H.H. Navis

Fractie PP

E.E. Diepenbroek

Fractie D66

A. van der Graaff

Fractie ChristenUnie

T.S. Holtman

5. Aalten en de Global Goals

De agenda met Global Goals for Sustainable Development is in 2015 door alle lidstaten van de Verenigde Naties aangenomen en vormt voor de periode tot 2030 een belangrijke gezamenlijke agenda.

Om deze ambitieuze agenda te realiseren is haast geboden, waarbij de inzet van iedereen vereist is. Veel van de doelen hebben raakvlakken met opgaven van lokale overheden. Denk aan het terugdringen van ongelijkheid, maatschappelijke integratie, een leefbare en veilige leefomgeving, duurzame

productie en consumptie en kwalitatief en participatief bestuur. In de zomer van 2021 heeft de gemeente Aalten zich aangemeld als Global Goal Gemeente.

Alle 17 doelen (de Global Goals) bevatten subdoelen die direct of indirect raken aan het dagelijkse werk van de samenleving en de gemeente.

Bij de verschillende thema's vindt u de iconen van de Global Goals terug.

6. Thema 1: Leefomgeving en Wonen

Ambitie:

We hebben een veilige, vitale, veerkrachtige en aantrekkelijke leefomgeving met een samenleving waarin naoberschap hoog in het vaandel staat. Er is een gevarieerd woningaanbod dat aansluit bij de behoefte en financiële mogelijkheden van de verschillende doelgroepen op de woningmarkt. We geven daarbij prioriteit aan starters en senioren.

Toelichting:

Onze inwoners zijn trots op hun woonomgeving. Mensen voelen zich verbonden met hun eigen dorp en de Achterhoek als regio. We hebben kernen met goede voorzieningen en een vitale economie. In onze kernen en buurtschappen wonen mensen met veel plezier en is de onderlinge betrokkenheid groot. Bovendien kent de gemeente Aalten een prachtig groen landschap met verspreid karakteristieke boerderijen. Kinderen en jongeren kunnen onderwijs volgen in goede en toekomstbestendige scholen zo dicht mogelijk bij huis.

We willen dat inwoners zich veilig van de ene naar de andere bestemming kunnen verplaatsen, het maakt niet uit of dat te voet, per fiets, met de auto of met het openbaar vervoer gebeurt. We zijn voorstander van duurzame mobiliteitsoplossingen. Goede verbindingen zoals de A18/N18 en OV zijn belangrijk voor onze leefbaarheid, via de 8RHK-thematafel Mobiliteit & Bereikbaarheid streeft onze gemeente naar verbetering hiervan.

De woningbehoefte is na het herstel van de economie in de afgelopen jaren snel toegenomen. De prijzen van woningen zijn aanzienlijk gestegen en de zorg bestaat dat wonen in de gemeente niet langer voor iedereen haalbaar is. De gemeenteraad wil dan ook tempo maken met het bouwen van koop- en huurwoningen die aansluiten bij de vraag van jongeren, gezinnen en ouderen, maar ook anticipeert op toekomstige ontwikkelingen. De gemeenteraad heeft in februari 2021 de Woonvisie 2021-2026 vastgesteld en in november 2021 de Woningbouwstrategie gemeente Aalten 'Flexibel inspelen op de woningvraag'. Waar nodig wordt deze geactualiseerd.

We vragen van het college...

Het college:

- a) Geeft uitvoering aan de lokale woonvisie en lokale woningbouwstrategie en zorgt voor een periodieke, cijfermatige en inhoudelijke terugkoppeling.
- b) Houdt bij de bouw van woningen rekening met betaalbaarheid voor verschillende doelgroepen, circulariteit, duurzaamheid, landschap, ontsluiting en verkeersveiligheid.
- c) Faciliteert inwoners en initiatieven bij woning(bouw)vraagstukken.
- d) Verzoekt de 8RHK-thematafel Wonen & Vastgoed een gezamenlijke aanpak van Achterhoekse wooncorporaties voor de gezamenlijke regionale opgave op woningbouw en verduurzaming te agenderen.
- e) Voert de Omgevingswet uit en implementeert deze naar de geest van de wet.
- f) Stelt een startnotitie omgevingsvisie op.
- g) Stimuleert inwoners van buurtschappen en kernen te komen met een dorps-/kernvisie (naar voorbeeld van de dorpsvisie Lintelo).
- h) Stelt een Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP) op waarin de verduurzaming van onderwijsgebouwen wordt meegenomen.
- i) Stelt een startnotitie mobiliteit en infrastructuur op.
- j) Stelt in afstemming met verbonden partijen een lokaal vervolg op de regionale kerkenvisie op.

7. Thema 2: Duurzaamheid en Klimaat

Ambitie:

Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, regionale en landelijke partners realiseren we de (inter)nationale duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen. We geven daarbij zelf het goede voorbeeld en vervullen een innovatieve en realistische rol in de regio op het gebied van energietransitie en klimaatadaptatie. We zijn een gemeente die zorgvuldig omgaat met grondstoffen, reststromen en milieu. We bevorderen circulariteit en versterking van de biodiversiteit.

Toelichting:

De opdracht vanuit het Energieakkoord en het Akkoord van Groenlo is omvangrijk. De rapporten over de opwarming van de aarde schetsen een zorgelijk beeld voor de toekomst. Het gaat veel sneller met de opwarming van de aarde en we moeten meer maatregelen nemen, meer doen. Iedereen, burger, bedrijf, overheid moet meedoen.

Een energietransitie is noodzakelijk. Het gaat dan om energie besparen en energie duurzaam opwekken met behulp van bestaande en nieuwe technologie.

Daarnaast willen we toe naar een circulaire economie, waarbij producten en grondstoffen worden hergebruikt en zo min mogelijk vernietigd.

Naast het nemen van maatregelen om onze invloed op het klimaat te verminderen, moeten wij ons ook aanpassen aan het klimaat. Maatregelen zijn noodzakelijk om de gevolgen van bijvoorbeeld extreme regenval, hittestress of droogte op te vangen en in te dammen.

Naast klimaatverandering is ook het verlies aan biodiversiteit een zorgelijke ontwikkeling. Zo wordt de natuurlijke bestuiving in de landbouw en de voedselketen bedreigd door de afname van de insectenpopulatie.

We vragen van het college...

Het college:

- a) Zet zich in om in 2050 (of zoveel eerder als mogelijk) energieneutraal te zijn. Om dit te realiseren worden heldere realistische tussendoelen voor deze bestuursperiode opgesteld.
- b) Past het Plan van aanpak Duurzaamheid aan met als doel te komen tot een themagericht monitorings-instrument met periodieke actualisatie en verwerkt hierin de uitkomsten van het rekenkameronderzoek energietransitie.
- c) Zorgt dat de organisatie de vereiste slagkracht heeft om de duurzaamheidsopgave uit het Plan van Aanpak Duurzaamheid te realiseren in samenwerking met lokale en regionale partners.
- d) Creëert kansen voor inwoners, bedrijven, organisaties en verenigingen om energie neutraler te worden door het energieverbruik te verminderen.
- e) Stimuleert circulariteit en korte ketens bij inwoners, agrariërs en bedrijven, neemt hierbij een voorbeeldfunctie in en stimuleert kennisdeling.
- f) Geeft uitvoering aan de regionale Aanpak droogte'.
- g) Onderzoekt stimuleringsmaatregelen voor duurzaamheid en klimaat voor verschillende doelgroepen:
 - Inwoners
 - MKB
 - Agrariërs
 - Verenigingen
- h) Houdt rekening met circulariteit, biodiversiteit en klimaatadaptatie bij elk ruimtelijk plan.
- i) Zorgt actief voor een breed gedragen aanpak voor de energietransitie (betrekken van inwoners, ondernemers en energiecoöperatie) door onder andere gerichte maatregelen om energiearmoede te voorkomen.

8. Thema 3: Sociaal Domein¹

Ambitie:

Wij zijn een gezonde en sociale samenleving waarin alle inwoners uit onze gemeente mee kunnen doen. Iedereen is de moeite waard en hoort erbij. We stellen de leefwereld van onze inwoners centraal en iedereen krijgt de zorg en hulp die nodig is, hierbij houden we oog voor de betaalbaarheid en toekomstbestendigheid ervan. We benaderen inwoners persoonlijk, luisteren goed naar hen en zorgen ervoor dat ze gezien en gehoord worden.

Toelichting:

De gemeente Aalten transformeert het sociaal domein en de zorg aan de inwoners. De transformatie gaat niet (alleen) over het gebrek aan middelen en het toenemend beroep op voorzieningen. Transformatie betekent vooral een cultuuromslag in denken, werken en uitvoeren. In de nota Sociaal Domein 'Zo persoonlijk mogelijk' zijn de volgende thema's vastgelegd om deze transformatie te bevorderen:

- Naoberschap: Samen sterk in Aalten
- Een vitaal en gezond Aalten
- Jong in Aalten
- Veerkrachtig ouder worden in Aalten
- Zorg en ondersteuning in Aalten
- Blijven meedoen in Aalten

In 2022 wordt een uitvoeringsagenda nota Sociaal Domein ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad. In deze uitvoeringsagenda maken we afspraken over de uitvoering en prioritering van de actielijnen die voortkomen uit de hierboven genoemde thema's.

¹ Hieronder verstaan we de verantwoordelijkheden en werkzaamheden vanuit: de Wmo; de Jeugdwet; de Participatiewet; de Wet Inburgering; de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs); de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvggz); de Wet publieke gezondheid en het Armoedebeleid. Evenals activiteiten op het gebied van preventie en welzijn.

We vragen van het college...

Het college:

- a) Geeft uitvoering aan de nota Sociaal Domein, zorgt voor een periodieke, cijfermatige en inhoudelijke terugkoppeling en betreft inwoners en maatschappelijke partners actief en op maat bij de uitvoeringsagenda Sociaal Domein.
- b) Geeft uitvoering aan de nota Inclusie.
- c) Zorgt voor een vindbare, zichtbare en laagdrempelige toegang tot hulp en ondersteuning in afstemming met maatschappelijke partners.
- d) Zet het huidige preventieve jongerenbeleid voort en verbetert het welzijn van jongeren op het gebied van (mentale) gezondheid en middelengebruik (met name drugs- en drankgebruik).
- e) Stelt een plan op hoe jongeren betrokken worden bij het opstellen en uitvoeren van beleid.
- f) Zet in op preventie door het versterken van de sociale basis.
- g) Waarborgt (na de aanbesteding) een goede verhouding tussen prijs en kwaliteit van geïndiceerde zorg.
- h) Stelt een nota op ter ondersteuning van mantelzorgers, met specifieke aandacht voor jonge mantelzorgers.
- i) Zet zich in om iedereen die geen werk heeft, (zo mogelijk) betaald werk of een zinvolle daginvulling te bieden.
- j) Zorgt dat mensen die het nodig hebben, opgezocht en actief geïnformeerd worden over regelingen en geholpen worden daar een beroep op te doen. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat sommige groepen inwoners het moeilijk vinden om zelf om hulp te vragen.
- k) Organiseert schuldhelpverlening dichterbij de inwoners waarbij kwaliteit gewaarborgd blijft.
- l) Actualiseert het armoedebeleid en houdt daarbij rekening met potentieel kwetsbare groepen en neemt hierin een structurele aanpak van energiearmoede op.
- m) Stelt een plan op hoe de ondersteuning van mensen in een psychisch kwetsbare situatie lokaal vormgegeven kan worden.
- n) Stimuleert een gezonde leefstijl en houdt hiermee rekening bij de inrichting van de openbare ruimte en een gezonde leefomgeving.

9. Thema 4: Ondernemen en Economie

Ambitie:

We bieden een aantrekkelijk ondernemersklimaat, voor agrarische bedrijven, voor het MKB, voor industrie en voor bedrijven in de vrijetijdssector. We pakken kansen om administratieve lastendruk voor ondernemers te verminderen. We stimuleren ondernemers om inwoners mogelijkheden te bieden om mee te doen, ook als er sprake is van een afstand tot de arbeidsmarkt.

Toelichting:

Aalten is een mooie en veelzijdige gemeente om te ondernemen. Onze bedrijven, ondernemers en inwoners zijn onmisbaar en van grote waarde voor onze economie en leefbaarheid. Ze creëren werk en zorgen voor innovaties. Hierbij zien zij het belang in van duurzaam en circulair ondernemen. Een sterke lokale en regionale economie is een belangrijke randvoorwaarde en een middel om andere doelen te realiseren op het gebied van sport, recreatie en binnen het sociaal domein. Andersom is een sterke en vitale samenleving een belangrijke pijler voor een sterke economie. Een goede ontsluiting van onze bedrijventerreinen is essentieel voor een aantrekkelijk ondernemersklimaat.

De gemeente heeft een stimulerende en faciliterende rol als het gaat om het aantrekken van werkgelegenheid. Hierin spelen het Werkgevers Servicepunt Achterhoek, de industriële kringen en Laborijn met het Ondernemerssteunpunt Aalten Doetinchem een essentiële rol. Ook binnen de regio 8RHK en richting Duitsland spelen onze bedrijven en ondernemers een belangrijke rol.

We streven ernaar om de economische potentie van onze vrijetijdssector verder te benutten en te vergroten. Om dit te realiseren is in 2021 de beleidsnota 'Vrijetijdseconomie' vastgesteld door de gemeenteraad.

We vragen van het college...

Het college:

- a) Realiseert voldoende vestigingsplekken voor bedrijven en zzp'ers en zorgt voor een goede ontsluiting.
- b) Vermindert in de overgang naar het omgevingsplan waar mogelijk de administratieve lastendruk voor bedrijven, verenigingen en ondernemers bij vergunningen en ruimtelijke procedures.
- c) Stelt een notitie op hoe de gemeente Aalten ondernemers kan ondersteunen bij diverse vraagstukken.
- d) Onderzoekt de mogelijkheden voor het opzetten van een Aaltens Boeren Fonds waarmee met name boeren kunnen worden beloond voor behaalde maatschappelijke doelen, waaronder natuurbeheer.
- e) Stimuleert regionale en grensoverschrijdende samenwerking tussen ondernemers.
- f) Onderhoudt contacten met ondernemers om op de hoogte te blijven van lokale ontwikkelingen.
- g) Zet zich in voor vitale centra in de grote kernen met een levendige combinatie van winkels, horeca en andere bedrijvigheid.
- h) Stelt beleid op in het kader van leegstandsbeheer van het kernwinkelgebied.
- i) Voert de nota 'Vrijtijdseconomie' uit en zorgt voor een periodieke inhoudelijke terugkoppeling.
- j) Stelt een horecavisie op in samenspraak met in ieder geval de horecaondernemers.
- k) Stimuleert de toeristische sector door middel van actieve gemeentemarketing.
- l) Verbindt de toeristische trekpleisters in de gemeente en maakt deze (nog meer) zichtbaar.
- m) Faciliteert ondernemers bij het begeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- n) Stimuleert regionale initiatieven om krapte op de arbeidsmarkt tegen te gaan.

10. Thema 5: Ontspanning en Vrije tijd

Ambitie:

We verbeteren het aanbod van sport, cultuur en recreatievoorzieningen voor inwoners en bezoekers. Dat doen we in goede samenwerking met de samenleving, want deze voorzieningen drijven op de vrijwilligers binnen de verenigingen en de ondernemers. We zijn een bezoekers-vriendelijke gemeente die inzet op plattelands-recreatie, kunst en cultuurhistorie.

Toelichting:

De gemeente Aalten kent een rijk verenigingsleven, goede sportfaciliteiten en een gevarieerd aanbod van culturele voorzieningen. Door het jaar worden tal van evenementen georganiseerd in de gemeente. We zien het verenigingsleven als verbindende factor, waarbij vrijwilligers onmisbaar zijn.

In 2020 is de beleidsnota 'Een warm BAD voor cultuur' vastgesteld, inmiddels wordt volop gewerkt aan het uitvoeringsprogramma.

Voor 2022 staat een nieuwe beleidsnota Sport op de planning. Hierin wordt in ieder geval de verbinding met het sociaal domein en een gezonde leefstijl nadrukkelijk gemaakt.

We vragen van het college...

Het college:

- a) Voert de nota 'Een warm BAD voor cultuur' uit en zorgt voor een periodieke inhoudelijke terugkoppeling.
- b) Actualiseert het Sportbeleid.
- c) Ontwikkelt een visie op het toekomstige sportlandschap van de gemeente Aalten.
- d) Stelt een startnotitie op over de toekomst van de zwembaden in de gemeente Aalten.
- e) Biedt ondersteuning bij de uitvoering van het lokale sport- en leefstijlakkoord en pakt een actieve rol bij het versterken van open sportclubs.
- f) Stelt een plan op om te komen tot een vaste locatie voor kunst, cultuur en muziek(verenigingen) in Dinxperlo.
- g) Zorgt voor adequate, inhoudelijk ondersteuning van verenigingen door middel van een gemeentelijk aanspreekpunt.
- h) Zet zich samen met betrokken partijen in voor meer laagdrempelige (culturele) activiteiten in onze dorpskernen.

11. Thema 6: Burgerparticipatie, Bestuur en Veiligheid

Ambitie:

We zijn een veilige gemeente waar overheid en samenleving samen optrekken om te werken aan een leefbare omgeving. Er is een goede relatie en wederzijds vertrouwen tussen samenleving, politiek en bestuur. We zetten in op sterke samenwerking met andere overheden. We zoeken onze partners op in de regio 8RHK, maar ook over de Duitse grens zoeken we samenwerking om vraagstukken bestendig en gebiedsgericht op te lossen.

Toelichting:

Aalten is een gemeente die onderling verbonden is en waar samenleving en overheid samen optrekken om te werken aan een leefbare en veilige omgeving.

In het najaar van 2020 is de nota Burgerparticipatie vastgesteld. Met de vaststelling van deze nota is een eerste stap gezet om inwoners meer en in een vroegtijdig stadium te betrekken bij plan- en besluitvorming. Om de samenwerking verder te versterken is heldere en begrijpelijke communicatie vanuit de gemeente van groot belang.

Samen met inwoners zijn we verantwoordelijk voor onze sociale, fysieke en digitale veiligheid. Hierbij gaat het om het borgen van een veilige leef-omgeving, de gemeente Aalten moet veilig zijn voor alle inwoners. Een eenduidige aanpak, samen met andere gemeenten, politie en justitie, is hierbij erg belangrijk. Zoals afgesproken in de nota Handhavingsbeleid (van januari 2021) zetten we in op voldoende handhavingscapaciteit en blijven we werk maken van het voorkomen van ondermijning.

Vertrouwen is onontbeerlijk in de samenwerking tussen gemeente en inwoners. Integriteit is hierbij een sleutelwoord. In het voorjaar van 2021 heeft de raad van de gemeente Aalten de 'Kaders en uitgangspunten Integriteitsbeleid gemeente Aalten' vastgesteld. Inmiddels wordt uitvoering gegeven aan het plan van aanpak integriteit.

In de Achterhoek geven overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties gezamenlijk sturing aan de ontwikkeling van de regio door samen te werken in de Achterhoek Raad, de Achterhoek Board en zes thematafels. Naast de Achterhoekse samenwerking kennen we ook de samenwerking met onze Duitse burens. In het najaar van 2019 is de nota Grensoverschrijdende samenwerking 'Immer Besser' vastgesteld. Hierin zijn de uitgangspunten en thema's voor samenwerking vastgelegd.

We vragen van het college...

Het college:

- a) Voert de nota Burgerparticipatie uit en komt waar nodig met innovatieve verbetervoorstellen.
- b) Informeert (groepen) inwoners gevraagd en ongevraagd over de gevaren van ondermijning met aandacht voor signalering, bewustwording en melding.
- c) Speelt in op situaties die de veiligheid van inwoners (kunnen) bedreigen (naar voorbeeld van het drugs de-escalatieteam).
- d) Stimuleert de regionale en internationale samenwerking op het gebied van veiligheid.
- e) Stelt een plan op voor digitale veiligheid van onze gemeentelijke organisatie, met bijzondere aandacht voor de gegevensbescherming van onze inwoners en organisaties.
- f) Neemt een stimulerende rol in de (Eu)regionale samenwerking.
- g) Werkt in samenwerking met de gemeente Bocholt en de VNOG aan een plan om tijdens deze bestuursperiode te komen tot een gezamenlijke brandweerkazerne Dinxperlo-Suderwick.
- h) Komt met een voorstel voor een dekkend AED-netwerk in de gemeente, inclusief voorlichting, training en blijvend onderhoud.
- i) Stimuleert samenwerking op het snijvlak van zorg en veiligheid en zet in op preventie.
- j) Voert de nota Handhavingsbeleid uit en zorgt voor voldoende handhavingscapaciteit waarbij evenredigheid en de menselijke maat leidend zijn.
- k) Voert de openstaande punten uit het plan van aanpak integriteit uit.
- l) Voert de nota 'Immer Besser' uit en zorgt voor een periodieke inhoudelijke terugkoppeling.

12. Voorbehouden

Alle raadsfracties onderschrijven het raadsprogramma. Onderstaande partijen plaatsen daarbij een kanttekening bij enkele voor hen essentiële punten.

D66

- D66 is van mening dat de duurzaamheidsopgave van Aalten bepaald wordt door / wordt afgeleid van de in de ambitie genoemde '(inter)nationale duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen'. Slagkracht van de organisatie en externe partners is nodig om knelpunten op een realistische manier aan te kunnen pakken. Voor ieder knelpunt is een plan van aanpak nodig.
- D66 is van mening dat een versnelling nodig is om in 2030 tot het landelijke doel van 20% aardgasvrij woningen te komen. Dit wordt onderstreept door de urgentie om van het Russisch gas af te gaan als gevolg van de oorlog in Oekraïne.
- D66 streeft naar excellent onderwijs voor iedereen. De gemeente moet hierin een actieve rol spelen in het samenbrengen van onderwijs, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven. D66 is voorstander van een sociaal-pedagogische ondersteuning voor basisschool en voortgezet onderwijs op het gebied van welzijn van leerlingen. Daarnaast vindt D66 cultuuronderwijs op scholen en toegankelijke muziekles voor ieder kind en ieder instrument belangrijk.

VVD

- We zijn van mening dat we oog moeten hebben voor de stijgende uitgaven die huishoudens en bedrijven reeds moeten maken. In de komende raadsperiode moeten we daarom voorzichtig zijn met nieuwe uitgaven die leiden tot hogere gemeentelijke lasten. Daarbij is het nadrukkelijk onze ambitie om de lokale lasten voor onze inwoners en bedrijven niet bovenop het accres te verhogen.
- We hadden graag meer concrete doel(stelling)en in het raadsprogramma gezien.
- Verder mist volgens de VVD de aandacht voor gebiedsgericht werken. Dit betekent dat we samen met andere overheden als Rijk, Provincie en Waterschappen de kenmerken, uitdagingen en mogelijkheden van een bepaald gebied centraal stellen.

BBB-HMV

- BBB-HMV gaat schoorvoetend akkoord met het raadsprogramma. Wij vinden het raadsprogramma wollig qua taalgebruik en hadden het graag wat concreter gezien. Waarom hebben we dit dan toch ondertekend? We kunnen ons vinden in zo'n driekwart van het raadsprogramma en maken een voorbehoud op de punten die wij als BBB-HMV belangrijk vinden. Zo kunnen wij toch constructief samenwerken en de punten die wel in het raadsprogramma staan ook realiseren voor de burgers van onze mooie gemeente.

Leefomgeving en Wonen

- BBB-HMV vindt dat er heel snel een structuur-en bestemmingsplan inzake woningbouw moet komen. De woningnood is in onze gemeente heel hoog en er moeten snel concrete stappen worden gezet.
- Ook moet er een onderzoek komen naar de mogelijkheden om premie A- en B-woningen te realiseren. Dit is ook zo verwoord in de regio en wij delen deze visie. Verder willen we mogelijkheden onderzoeken om starters te ondersteunen via de gemeentelijke grond uitgifte politiek door bijvoorbeeld een erfpachtregeling.

Duurzaamheid en Klimaat

- BBB-HMV heeft de voedselzekerheid als belangrijk speerpunt in het programma. Boeren moeten hun werk kunnen doen zodat er voldoende voedsel in Nederland beschikbaar is. De Nederlandse boer boert op een verantwoorde, innovatieve en milieubewuste manier. Daarom vinden wij dat minder de focus moet liggen op de biodiversiteit en meer op de voedselzekerheid. Wij staan dus niet achter het beleid dat biodiversiteit moet bevorderen ten koste van de boer.
- Ook gaan wij niet meewerken aan onteigening van boeren om de stikstofuitstoot te beperken.
- Het is niet zo dat BBB-HMV niet achter verduurzaming staat. Het akkoord van Groenlo kan vrij makkelijk in 2030 gehaald worden. Bouwt men een aantal windmolens erbij, dan is het akkoord gehaald. Hierbij moet op termijn verder gekeken worden dan de kaders van de huidige nota Zon en Wind. Ook hier geldt dat nationaal beleid dat productie en vraag van hernieuwbare energie beter op elkaar afstemt, wenselijk is. Immers, zonneparken produceren veel energie op het moment dat de vraag het laagst is.

- Opslag van energie staat nog in de kinderschoenen, maar verdient urgente aandacht, gezien de grote bandbreedte in aanbod.
- Wat betreft het aardgasvrij maken van de gemeente Aalten: hier hebben wij minder haast mee. Inwoners hoeven wat ons betreft niet van het gas af, we zijn geen voorstander van wijken aardgasvrij maken en burgers dure warmtepompen laten aanschaffen. Europees is besloten dat gas een schone energiebron is. En wat te denken van nieuwe energiebronnen? Transport van waterstof of groene methaan uit mestvergisters kan wellicht via gasleidingen. Verder willen we graag dat de gemeente ook gaat kijken welke mogelijkheden er zijn voor kernenergie, ook Europees gezien een schone energiebron.

Sociaal domein

- We missen in het programma specifiek aandacht voor de jongeren. We willen graag dat basisscholen en middelbare scholen behouden blijven in onze gemeente. Goed en toegankelijk onderwijs voor alle jongeren. Ook de jongeren van middelbare schoolleeftijd verdienen aandacht, en we willen dat Aalten aantrekkelijker wordt voor jongeren na hun opleiding: wonen, stageplekken, werken.

Ondernemen en Economie

- Bedrijvigheid is heel erg belangrijk voor de hele leefomgeving, we willen op de korte termijn een structuurvisie en bestemmingsplan nabij de Hamelandroute.

Burgerparticipatie, Bestuur en Veiligheid

- BBB-HMV vindt dat wat betreft burgerparticipatie, bestuur en veiligheid de focus vooral ligt op handhaving. Wij vragen ons af wat doet het bestuur om de burger tevreden te houden? Is het bestuur helder en transparant genoeg voor onze burger? Een wirwar van regels, procedures en proceduretijden zorgen voor frustratie bij onze burgers. Bestuur moet dicht bij de burger staan en meedenken in oplossingen voor onze burgers. Dat missen wij in het raadsprogramma.

De gemeenteraad heeft op 5 april besloten dat het Raadsprogramma 2022-2026 binnen vier maanden na aantreden door het college wordt uitgewerkt in een uitvoeringsprogramma.

Hieronder een voorstel voor de inhoud van een Uitvoeringsprogramma 2022- 2026:

1. Voorwoord/verantwoording college

Het college neemt een voorwoord op en geeft een toelichting op de totstandkoming van het Uitvoeringsprogramma.

Alle hoofdthema's van het Raadsprogramma worden één op één overgenomen. De opdrachten die per hoofdthema opgenomen zijn in het Raadsprogramma, worden door het college uitgewerkt en van een prioriteitstelling voorzien op basis van uitvoerbaarheid en beschikbare capaciteit.

Voorbeeld:

1. Leefomgeving en Wonen:

- a) Geeft uitvoering aan de lokale woonvisie en lokale woningbouwstrategie en zorgt voor een periodieke, cijfermatige en inhoudelijke terugkoppeling.
- b) Houdt bij de bouw van woningen rekening met betaalbaarheid voor verschillende doelgroepen, circulariteit, duurzaamheid, landschap, ontsluiting en verkeersveiligheid.
- c) Faciliteert inwoners en initiatieven bij woning(bouw)vraagstukken.
- d) Verzoekt de 8RHK-thematafel Wonen & Vastgoed een gezamenlijke aanpak van Achterhoekse wooncorporaties voor de gezamenlijke regionale opgave op woningbouw en verduurzaming te agenderen.
- e) Voert de Omgevingswet uit en implementeert deze naar de geest van de wet.
- f) Stelt een startnotitie omgevingsvisie op.
- g) Stimuleert inwoners van buurtschappen en kernen te komen met een dorps-/kernvisie (naar voorbeeld van de dorpsvisie Lintelo).
- h) Stelt een Integraal Huisvestingplan Onderwijs (IHP) op waarin de verduurzaming van onderwijsgebouwen wordt meegenomen.
- i) Stelt een startnotitie mobiliteit en infrastructuur op.
- j) Stelt in afstemming met verbonden partijen een lokaal vervolg op de regionale kerkenvisie op.

Elke opdracht die onder het hoofdthema is opgenomen, wordt als volgt uitgewerkt door het college:

- Wat is de huidige stand van zaken voor wat betreft de opdracht?
- Hoe vindt de uitvoering van de opdracht plaats en wanneer (concreet en met prioriteitstelling²)?
- Welke belemmeringen voorziet het college bij de uitvoering en welke oplossingen worden daarbij voorgesteld?
- Wie is/zijn de verantwoordelijk portefeuillehouder(s)?
- Kwalitatieve onderbouwing van de thema's en de prioriteitstelling.

² *Prioriteitstelling toelichting:*

Hoog = zo snel als mogelijk

Midden = in deze raadsperiode

Laag = kan in principe niet uitgevoerd worden in deze raadsperiode, alleen als er tijd en capaciteit beschikbaar is

De prioriteitstelling wordt periodiek geëvalueerd en mogelijk bijgesteld.